

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2023 r.

Poz. 425

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 kwietnia 2023 r.

w sprawie upamiętnienia 175. rocznicy Wiosny Ludów na ziemiach polskich

W 2023 roku przypada 175. rocznica Wiosny Ludów. Na jej fali wiosną 1848 roku o swoje prawa narodowe upomnieli się także Polacy z zaborów pruskiego i austriackiego.

Na terenie Wielkiego Księstwa Poznańskiego, na wieść o rewolcie w Berlinie, reprezentanci różnych środowisk politycznych, zarówno arystokraci, jak i demokraci, w dniu 20 marca 1848 roku w Poznaniu wspólnie powołali Komitet Narodowy, zaczęli także tworzyć lokalne komitety polskie. Domagano się szerokiej autonomii oraz rozpoczęto tworzenie polskich oddziałów wojskowych. Początkowo władze w Berlinie godziły się na to, jednak z czasem zaczęły coraz wyraźniej dążyć do stłumienia ruchu polskiego w Poznańskim. Wbrew zawartym porozumieniom przystąpiono do rozbrajania polskich oddziałów. Wybuchło powstanie poznańskie 1848 roku. Doszło do walk. Pomimo odniesienia zwycięstw w starciach pod Miłosławiem, Sokołowem i Kcynią siły polskie zostały ostatecznie pokonane. Wielkopolska została objęta wojskowymi represjami.

Na terenie Galicji reprezentanci wszystkich stanów i środowisk politycznych wystąpili z postulatami polonizacji administracji lokalnej i szkolnictwa, zniesienia pańszczyzny, zagwarantowania równego prawa dla wszystkich oraz wolności słowa. We Lwowie i w Krakowie powstały lokalne komitety narodowe. Skierowano adres do cesarza austriackiego, w którym domagano się reform ustrojowych. Władze austriackie nie wyraziły na nie zgody, a nastroje zostały stłumione przez wojsko.

W Wielkopolsce niepowodzenia stały się jednak impulsem do szerzenia, zainicjowanej już wcześniej, idei pracy organicznej, która z czasem stała się tam dominującą formą polskiej aktywności łączącej społeczeństwo w solidarystycznej walce przeciw pruskiej władzy w sferze gospodarki, oświaty i kultury. Trwałą zdobyczą społeczeństwa zaboru austriackiego było ostateczne zniesienie pańszczyzny.

W 175. rocznicę Wiosny Ludów na ziemiach polskich Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla jej uczestników, którzy marzyli o Niepodległej, a nie mogąc jej wywalczyć, stworzyli zaczątek do konsolidacji narodowej i wspólnie dążyli do osiągnięcia tego celu w przyszłości.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*